

Napirenden a földreformnovella.

(A Szeged tudósítójától.) Bethlen István gróf miniszterelnök még külföldi útja előtt részletesen tárgyalta a földbirtokreform első tervezetét és a nyers előadói tervezeten elvégezték mindazokat a módosításokat és változtatásokat, amelyeket az egyes érdekeltségek kívánságainak figyelembevételével a párt érdekében szükségesnek tartottak. A módosított javaslatot nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter elküldötte az összes gazdasági egyesületeknek és megkapták a tervezetet az egyes nemzetgyűlési pártok is. Mikor azután látták, hogy Bethlen István miniszterelnök gyors lebonyolításra irányuló tárgyalásokat, az egységes párt megkezdi a novella részletes tárgyalását. Szerdára, október 10-re az egységes párt vezetősége összehívta a képviselőket és délelőtt 10 órakor Neubauer Ferenc

előadásában pontról-pontra tárgyalni kezdi a földreformnovellát. Hétfőn, október 15-én a nemzetgyűlés megnyitásakor már a parlamenti bizottságok elé kerülhet a letárgyalás javaslat. A kormány olyan fontosnak tartja a reform gyors keresztülvitelét, hogy mindent elkövet a javaslat zavartalan letárgyalása érdekében. A kormány nem zárkózik el az elől sem, hogy mindazon ellenzéki pártokkal, akik nem pártagitáció céljaira kívánják felhasználni a földreformjavaslatot, hanem kizárólag az ország érdekében és a konszolidáció további kiépítésére, külön és előzetesen letárgyalja a javaslatot. Hogy a gyors letárgyalás lehetőségét biztosítsák, előreláthatóan egy-két héttel meg fogják hosszabbítani a parlament szünetét. Novemberben már az első ülésen a javaslat előadója a nemzetgyűlés elé terjesztheti a bizottságok jelentését.

Tűzvész pusztított Algyőn és Püspöklelén.

(A Szeged tudósítójától.) Csütörtök délelőtt fél 11 után Algyő község előjárósága telefonon felhívta dr. Somogyi Szilveszter polgármestert és jelentette, hogy a községben hatalmas tűz pusztult, azonnali segítséget kérnek, mert teljesen tehetetlenül állnak az egyre erősödő tűzzel szemben. Egy másik jelentés szerint — amely a szegedi tűzoltósághoz érkezett — 11 órakor öt ház már teljesen leégett. A szegedi tűzoltóság Horváth parancsnok vezetésével autóval azonnal kivonult a községbe, ahol ekkor már nagy lánggal égett két ház a község főutcájának közelében. A tűzoltók azonnal megállapították, hogy a Szegedre érkezett hírek túlzottak. A tűz veszedelmes, azonban gyors beavatkozással megmenthető nemcsak a környék, hanem az egész község is.

A tűzoltók fél 12-kor azonnal megkezdtek a munkát, amely már az első percekben a lokalizálásra irányult. Megállapították, hogy a tűz Boldizsár József gazdálkodó udvarán keletkezett, ahol is eddig még ismeretlen okból a fölhalmozott szalmakazlak szinte percek alatt hatalmas, fölcsapó lángokban állottak. A kazlakat már nem sikerült megmenteni, sőt a lángok gyorsan átterjedtek Boldizsár József házára is. A tűzoltók mindent megtekinttek, hogy a házat és különösen a közelben lévő gazdasági épületeket s a szomszédos portákat megmentsék a pusztulástól, de a tűz oly hirtelen terjedt, hogy a Boldizsár-ház egyik része teljesen elpusztult. A környéken lévő házakat azonban sikerült megmenteni a pusztulástól, bár néhány házba belekapott a tűz s azok többé-kevésbé megrongálódtak.

Félkettőkor a tűzoltók teljesen lokalizálták a tüzet s az autóval bevonultak Szegedre, csak egy hét tagból álló őrséget hagytak kint Algyőn. A kora délutáni órákban azonban ez az őrség is visszajött Szegedre, miután a tüzet teljesen eloltották. Így a tűz korántsem volt olyan pusztító és nagymérvű, mint az az első percekben látszott. A kár nem haladja meg a tízmilliót.

„Szegedi indexrendszert“ állapított meg a munkaadók szövetsége.

(A Szeged tudósítójától.) A szegedi munkaadók a gazdasági viszonyok változásával már régebben arra a meggyőződésre jutottak, hogy a tíz hónapon át érvényben lévő fizetési rendszer, illetve a munkások buzaválutában való fizetése, teljesen megbukott. Ez a fizetési rendszer annyira nem felelt meg a követelményeknek, hogy a legutóbbi időben az egyes szakmákban egymásután jelentkeztek nagyobb arányú sztrájkmozgalmak. A mai nap folyamán öt nagy üzem munkásai nem állottak be munkahelyeikre és ez az egyre harapódzó mozgalom — amelynek kétségtelenül a buzaválutás fizetési rendszer az okozója —, olyan nagy mérvet öltött, hogy a munkásság körében egyre több olyan hang hallatszott, amelyek azt követelték, hogy a bérjavításért abba kell hagyni a munkát a többi nagy üzemekben is.

A Szegedi Munkaadók Szövetsége még e mozgalom megindulása előtt — Pongrácz Albert elnök kezdeményezésére — levélváltást folytatott a munkások szervezeteivel és ennek az volt a célja, hogy a munkabéreket mily módon lehetne arányba hozni a mai gazdasági viszonyokkal.

Jelentette a Szeged, hogy Püspöklele, illetve Deszk felől hatalmas felcsapó lángokat vett észre a toronyőrség s hogy Szegeden sokan azt hitték, a Tápai-réten keletkezett valami tűz. A lángok egyre erősödtek, úgy hogy hatalmas tűz pusztulhatott az éjszakában. A szegedi tűzoltóság a késő éjszakai órákig semmi pozitív hírt nem kapott arról, hogy hol lángolt az éjszakai tűz. A reggeli órákban a tűzoltóság bizonyossággal megállapította, hogy a tápai gazdaságban nem volt tűz. Délután még mindig nem érkezett semmiféle értesítés a tűzoltósághoz a közelben pusztuló tűzveszedelemről.

A Szeged ezzel szemben a következőket jelentheti:

Tegnap este 8 órakor gyulladt ki Püspöklelén Vajda Ferenc makói nagygazda tanyája. A tanyán nyolcvan holdon termelt buza- és kukoricatermés szalmája és szára pusztult el teljesen, azon kívül nagymennyiségű széna és kukorica is a tűz martaléka lett. A tűz tegnap estétől ma délután 2 óráig tartott, amíg a makói tűzoltóknak sikerült a környéket megmenteni a pusztulástól. A hihetetlen nagymérvű pusztulásnak elsősorban az az oka, hogy a tanyaiak jóformán minden segítség nélkül állottak a tűzzel szemben, mert Makót nem lehetett értesíteni és a lelei tűzoltóság nem volt elegendő. A makói tűzoltók csak a reggeli órákban jutottak ki a helyszínre, amikor is kerülő úton kaptak értesítést a pusztulásról. Amikor kiértek Püspöklelére, már nem lehetett segíteni a Vajda-tanyán, mert a lángok az egész tanya területére szétterjedtek. A reggeli órákban még hatalmas lánggal égett az egész tanya, míg dél felé lassankint csökkenni kezdett a tűz, amely délután 2 órakor hamvadt el teljesen. A makói tűzoltóknak köszönhető, hogy a tanya környékét megmenthették a pusztulástól.

A tűzvizsgálat azonnal megindult, de az esti órákig nem sikerült megállapítani, hogy mi okozta a katasztrófát. Vajda Ferenc kára meghaladja a százmillió koronát.

Előadta, hogy a szövetség látja azt az eltörlődést, amely az utóbbi időben arra vezetett, hogy a megélhetési cikkek árai nincsenek arányban a buza árával. A munkaadók szövetsége a szegedi árak alapján egy index számítását fektetett föl, amelynek alapján ezentúl minden héten meg fogják állapítani az arra a hétre szóló munkabérek. Az így megállapított bérek mindig arányban fognak állni a pillanatnyi gazdasági viszonyokkal. Revízió alá fogják venni a jelenlegi heti béreket s az egyes szakmáknál érvényben lévő fizetéseket összhangba fogják hozni a többi szakma fizetéseivel. S így bizonyos aránybéréket állapítanak majd meg.

Ifj. Cserzy Mihály ezután részletesen ismertette az eddigi levélváltásokat, amelyekben a szervezetek a munkabérek revízióját kérték. Megállapította itt, hogy az egyre erősödő sztrájkmozgalmaknak a buzaválutás fizetésrendszere az okozója.

Ezután részletesen előadta a szegedi indexrendszer tervét. Ez a rendszer tekintetbe veszi a kenyérliszt, a zsír, a hus, a burgonya, a cukor, a tej, a fa, ruha és a lakás mindenkori árát. Az egyes cikkek árait természetesen relatíven fogják tekintetbe venni, ami azt jelenti, hogy nem egyenlő arányban. A tényleges szükséglet százalékos arányában vesznek részt az egyes cikkek az index megállapításában. Az alapbéréket — illetve iránybéréket — az október 3-án érvényben lévő árak szerint állapítják meg és a változás százalékos arányban történik. A százalékokat vagy hozzáadják, vagy árcsökkenés esetén levonják az október 3-iki iránybérékből.

A lisztnél, zsírnál stb. a hatósági árakat veszik figyelembe, a lakásnál a kormányrendeletben megállapított árakat, a ruhánál pedig a jelenleg használatos három indexrendszer állagát.

A munkások képviselői tudomásul vették az ugynevezett szegedi indexrendszert és kijelentették, hogy ezek után az összes sztrájkoló munkások holnap reggel meg fogják kezdeni a munkát.

A szövetség elnöksége elhatározta még, hogy minden szerdán fogják megállapítani az arra a hétre érvényes béreket és holnap délelőtt az elnökség beszámol az igazgatóságnak a mai tárgyalás eredményéről.

Fölmentés a vásárhelyi „szállítási engedély“ ügyben.

(A Szeged tudósítójától.) Mikor a románok kivonultak Hódmezővásárhelyről, a közeli megzsepi miniszter a Tiszántúlról megtiltotta a gabonaátvitelt és csak engedéllyel lehetett búzát vagy lisztet szállítani. Szegeden akkoriban száz százalékkal magasabban állottak a gabonák, úgy hogy a szállítás kitűnő üzletnek bizonyult és természetesen megindult a csempészés részint vasuton, részint pedig a Tiszán csónakokkal. A GOK kirendeltsége igyekezett a csempészést megakadályozni és naponta társzekerekkel vitték az elkobzott „árut“ a szegedi közeli megzsepi hivatalba, amely ebből a csempészgabonából látta el a hatósági ellátásra igényt tartókat. Szállítási engedélyeket a vásárhelyi közellátási hivatal vezetője, Dobó Ferenc állított ki, aki azonban inkább a vásárhelyi érdekeket képviselte és nagyon megszigorította az engedélyek kiadását.

Egy napon beállított Dobó Ferenc hivatalába Bengyel Ferenc Máv. tisztviselő és a hivatalban tartózkodó Hidvéghy Ottika tisztviselőnek azt mondta, állítson ki a részére és Kőrösi Róza részére szállítási igazolványt, akkor háltsak lesznek érte és hálájuk nagyságát huszezer koronában jelölték meg.

A tisztviselő azonnal elmondta a látogatás célját Dobó Ferencnek, aki jelentést tett dr. Soós István polgármesternek, akinek utasítására a tisztviselő belement az alkuba és vásárnap két darab kiállított szállítási igazolványt átadott a hivatalban megjelent Bengyel Ferencnek huszezer korona ellenében.

Mikor Bengyel átvette a szállítási igazolványt és lefizette a huszezer koronát, előléptek az elrejtőzött detektívek, lefoglalták a szállítási igazolványt és a huszezer koronát, Bengyel Ferencet pedig letartóztatták és átadták a szegedi ügyészségnek.

Bengyel az ügyészség háromhónapi fogság